

Streszczenie pracy doktorskiej mgra Andrzeja Skiby

„Polsko-niemieckie stosunki polityczne i gospodarcze w latach 1989–2005”

Słowa kluczowe: Polska, Niemcy, system polityczny, zmiana.

Problemem badawczym postawionym w pracy jest wpływ zmian zachodzących w systemach politycznych Polski i Niemiec w latach 1989–2005 na stosunki polityczne i gospodarcze między obydwoma państwami.

W rozprawie doktorskiej weryfikacji poddana została główna hipoteza badawcza zakładająca, że przemiany zachodzące w systemach politycznych Polski i Niemiec miały istotny wpływ na stosunki polsko-niemieckie w latach 1989–2005.

Hipoteza główna została uzupełniona o hipotezy pomocnicze, których weryfikacja przyczyniła się do weryfikacji hipotezy głównej.

Hipoteza pomocnicza 1: Stosunki polsko-niemieckie miały strategiczne znaczenie dla Niemiec i Polski zarówno w wymiarze instytucji państwa, jak i w wymiarze społecznym.

Hipoteza pomocnicza 2: Działania podejmowane w systemie międzynarodowym przez mocarstwa i supermocarstwa miały istotny wpływ na stosunki polsko-niemieckie w latach 1989–2005.

Hipoteza pomocnicza 3: Zmieniające się polskie i niemieckie rządy w latach 1989–2005 uznawały wagę relacji pomiędzy państwami.

Hipoteza pomocnicza 4: Poglądy prezentowane przez opinię publiczną Polski i Niemiec w istotny sposób wpływały na decyzje podejmowane w polskim i niemieckim systemie politycznym.

Hipoteza pomocnicza 5: Transformacja systemowa uwzględniająca doniosłe zmiany w systemach gospodarczych w Polsce i w NRD była warunkiem niezbędnym dla normalizacji stosunków polsko-niemieckich.

W pracy wykorzystane zostały metody badawcze, które są charakterystyczne dla nauk politycznych. Za podstawową metodę przyjęto analizę systemową, której zastosowanie umożliwia badanie relacji elementów tworzących system polityczny, a także ich wpływu na siebie i otoczenie. Metoda ta znalazła zastosowanie przede wszystkim przy badaniu sygnałów wysyłanych z wewnętrznego i zewnętrznego otoczenia systemów politycznych Polski i

Niemiec, które wpływały na bilateralne stosunki między tymi państwami. Przydatne okazały się także: metoda analizy decyzyjnej, analiza treści aktów prawnych i wyników badań sondażowych oraz metoda komparatystyczna.

Praca została podzielona na wstęp, pięć rozdziałów i zakończenie wraz z bibliografią. W rozdziale pierwszym podjęto próbę przedstawienia nowej sytuacji w otoczeniu międzynarodowym systemów politycznych Polski i Niemiec po II wojnie światowej. W rozdziale drugim skupiono się na zmianach w systemie politycznym PRL, a także na transformacji ustroju gospodarczego. Rozdział trzeci zawiera próbę wyjaśnienia koncepcji „polsko-niemieckiej wspólnoty interesów”, która była podstawą bilateralnych relacji w latach 90. XX wieku. W rozdziale czwartym skoncentrowano się na konsekwencjach zmiany w systemie politycznym RFN, za którą uznałem koniec szesnastoletnich rządów chrześcijańskich demokratów i liberalów oraz powstanie pierwszej w historii RFN koalicji socjaldemokratów i zielonych na poziomie federalnym. Rozdział piąty poświęcony został wybranym zagadnieniom dotyczącym polsko-niemieckich stosunków gospodarczych.

W zakończeniu pracy dokonano końcowej analizy tematu w kontekście podjętych hipotez badawczych – hipotez pomocniczych i hipotezy głównej.